

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1094/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školských zařízení	Základní škola, Vidlatá Seč, okres Svitavy
Sídlo	Vidlatá Seč 56, 570 01 Litomyšl
E-mail právnické osoby	zs.vidlatasec@seznam.cz
IČ	75 018 055
Identifikátor	600 100 863
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Věrou Rejsovou, ředitelkou
Zřizovatel	obec Vidlatá Seč
Místo inspekční činnosti	Vidlatá Seč 56, 570 01 Litomyšl
Termín inspekční činnosti	6., 9. a 10. 11. 2015

Inspekční činnost byla v Základní škole, Vidlatá Seč, okres Svitavy (dále škola) zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a posouzení jejich souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) s kapacitou 50 žáků, činnost školní družiny (dále ŠD) s kapacitou 25 žáků a činnost školní jídelny s kapacitou 100 strážníků. Poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Ke dni zahájení inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 15 žáků prvního až pátého ročníku ve dvou třídách. V I. třídě byla spojena výuka žáků prvního a druhého ročníku, ve II. třídě žáků třetího až pátého ročníku. Ve školním roce 2015/2016 škola neeviduje žádného žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka v ZŠ je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV).

Činnost jediného oddělení ŠD vychází ze Školního vzdělávacího programu pro školní družinu (dále ŠVP ŠD). Škola zajišťuje pouze odpolední provoz ŠD, který je ukončen v 15:30 hodin (v pátek ve 14:30 hodin). K 31. 10. 2015 byli přijati k tomuto zájmovému vzdělávání všichni žáci školy, pobyt v ŠD není zpoplatněn. Zájmových činností organizovaných ŠD škola nabízí dostatečné množství, zaměřeny jsou především na umělecké zájmové aktivity (výtvarný, dramatický, pěvecký kroužek), sportovní aktivity nebo na zájmové kroužky rozvíjející praktické dovednosti v anglickém jazyce nebo práci s počítači. Školní jídelna zajišťuje stravování žákům ZŠ. Připravuje a vydává jedno hlavní jídlo (oběd), pitný režim je zajištěn po celý den. Dozor nad žáky je v době podávání jídel zajištěn pedagogickými pracovníky. V rámci doplňkové činnosti škola poskytuje stravování cizím strážníkům.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola má jasně formulovanou, srozumitelnou a reálnou střednědobou koncepci svého rozvoje, která je zpracovaná jako samostatný dokument pro období roků 2013 až 2018. Vychází z reálných předpokladů málotřídní školy na malé vesnici, kam dojíždí i žáci z blízkého okolí. Je srozumitelná a snadno dostupná všem aktérům vzdělávání (žáci, zákonní zástupci žáků, zaměstnanci školy, zřizovatel), s nimiž škola při vhodných příležitostech pravidelně komunikuje. Naplňování cílů škola průběžně monitoruje, dílčí vyhodnocování je zpracováno např. ve výroční zprávě o činnosti školy. Zaměstnanci školy se s koncepcí identifikují, vstříc jí podle svých možností vychází také zřizovatel školy.

Ředitelka školy působí ve funkci jedenáctým rokem, k 1. 8. 2012 byla zřizovatelem potvrzena ve funkci na další období. Plní zákonné povinnosti vůči pedagogické radě, školské radě i zřizovateli. Kontrolní a hospitační činnost plánuje, její vyhodnocování zaznamenává, na základě zjištěných skutečností navrhuje změny. Důležité závěry ředitelka projednává v pedagogické radě, což dokládají záznamy z jejího jednání. Na plánování dílčích strategií se podílí všichni zaměstnanci školy, s nimiž před zahájením školního roku projednává pedagogické i provozní náležitosti. Jednotlivá pravidla k organizování činnosti školy jsou nastavena ve školním řádu ZŠ a vnitřních řádech ŠD a školní jídelny. V průběhu inspekční činnosti byla upravena formální podoba školního řádu, nadbytečné informace byly vynechány. Školní vzdělávací programy jsou v souladu se všemi právními předpisy týkajícími se vzdělávání, struktura zmíněných dokumentů je přehledná a obsah srozumitelný.

Škola vede v rámci svých činností požadovanou dokumentaci, v některých případech nebyla vedena v požadovaném rozsahu. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2014/2015

nebyla zpracovaná podle požadované struktury. Chybějícími údaji byly údaje o školské radě a základní údaje o hospodaření školy. V třídních knihách I. a II. třídy ve školním roce 2014/2015 nebyly vedeny průkazné údaje o průběhu vzdělávání. V záznamech třídní knihy I. třídy bylo uvedeno totožné učivo hudební výchovy vždy pro oba ročníky. Ve většině případů bylo učivo zaznamenáno pouze pro první ročník, pro druhý ročník byla použita pouze značka pro identický záznam. Učivo vyučovacích předmětů pracovní výchova, výtvarná výchova a tělesná výchova bylo v záznamech třídní knihy rozlišeno pouze v několika týdnech. V ostatních týdnech bylo v třídních knihách vedeno identické učivo ve všech výše uvedených vyučovacích předmětech. V záznamech třídní knihy II. třídy bylo uvedeno totožné učivo pro všechny ročníky ve většině ze zaznamenaných týdnů výuky v případě hudební výchovy a tělesné výchovy.

Vzdělávání v ZŠ aktuálně zajišťují včetně ředitelky čtyři vyučující, odborně kvalifikovaná je ale pouze ředitelka školy, která je zároveň třídní učitelkou v I. třídě. Třídní učitelka II. třídy, která vykonává také funkci výchovné poradkyně a pověřené osoby pro prevenci sociálně patologických jevů, dokončuje studium pro získání odborné kvalifikace učitelství pro základní školy. Spojenou výuku předmětů výchovného zaměření vedou dvě učitelky bez příslušné odborné kvalifikace, ředitelka doložila v jejich případě postup podle § 22 odst. 6 zákona o pedagogických pracovnících, ve znění účinném ke dni inspekční činnosti. Jedna z těchto vyučujících splňuje podmínku odborné kvalifikace pro vychovatelství je zároveň vychovatelkou ve školní družině (0,7 úvazku). Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ředitelkou vždy plánováno na aktuální školní rok. Prioritou jsou semináře věnované metodám a formám výuky anglického jazyka na prvním stupni, tematicky se vyučující rovněž orientují na školení věnovaná prevenci sociálně patologických jevů nebo činnost školní družiny.

Škola hospodáří s finančními prostředky získanými z vlastní činnosti (stravné), s prostředky poskytnutými od zřizovatele na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu včetně poskytnutých rozvojových programů na zvýšení platů. Dalším finančním přínosem byl příspěvek pro asistenta pedagoga poskytnutý úřadem práce. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují realizaci vzdělávacích cílů.

Škola je umístěna v jediné budově, výuka probíhá ve dvou učebnách, oddělení školní družiny má svoji samostatnou místnost. Součástí školy je také tělocvična, přilehlé sportovní hřiště a školní jídelna s kuchyní. Vnitřní prostředí školy je upravené, na jeho vzhledu se podílí vyučující společně se žáky. Škola nemá samostatnou sborovnu ani odpočinkovou místnost pro učitelky, k vzájemnému setkávání jim slouží ředitelna. Učebny obou tříd ZŠ jsou prostorné, vybavené starším nábytkem, který je výškově přizpůsoben jednotlivým žákům. K dispozici jsou dataprojektory a interaktivní tabule pro výuku, několik počítačů a notebooků, které jsou žákům k dispozici po celou dobu školního vyučování. V prostoru učeben je žákům volně k dispozici dostatečné množství výukových materiálů, mají vyhrazené místo i na svoje pomůcky včetně vlastních portfolií. Ve školním roce 2014/2015 škola zakoupila pro práci ve vyučovacích hodinách tři tablety. Prostor ŠD odpovídá svým vybavením především odpočinkovým činnostem žáků, k dispozici je dostatečné množství her a stavebnic. Ve školním roce 2014/2015 byly zakoupeny nové hračky, pořízen byl také nový nábytek. V průběhu celého dne je dodržován pitný režim, žáci mohou využít nabízeného vařeného čaje. Zakoupit si mohou také některý z mléčných výrobků.

Škola zajišťuje vhodné podmínky pro fyzický a psychický rozvoj žáků a jejich bezpečnost při vzdělávání i všech školou organizovaných akcích. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou stanovena ve zpracovaných řádech i v dalších dokumentech. Tématiku bezpečnosti, ochrany zdraví a prevence před úrazu učitelé zařazují do vzdělávacího obsahu podle potřeby a typu aktuálních činností. Poslední školní úraz evidovala škola ve školním roce 2011/2012.

Škola má jasně formulovanou vizi vlastního rozvoje vycházející z reálných předpokladů. Systém organizace vzdělávání je funkční, komunikace mezi účastníky vzdělávání je otevřená. Školní vzdělávací programy jsou v souladu s kurikulárními dokumenty. Ředitelka usiluje úspěšně o dobré materiální podmínky školy, prostorové podmínky jsou dostačující vzhledem k aktuálnímu počtu žáků. Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků odpovídá požadavkům právních norem. Škola je bezpečné a vstřícné místo pro účastníky vzdělávání. Výroční zpráva o činnosti školy není zpracována v požadovaném rozsahu, v třídních knihách nejsou vedeny průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výuka v obou třídách ZŠ měla celkově požadovanou úroveň a probíhala v příjemné pracovní atmosféře, kterou podporovali všichni zúčastnění. Cíl hodin byl vždy jasně stanovený, zaměřený převážně na vědomostní a dovednostní dílčí cíle. Byl přizpůsobený výuce žáků ve spojených ročnících. V případě vyučovacích hodin, kterých se účastnili žáci všech pěti ročníků, cíl pouze částečně odpovídal očekávaným výstupům podle ŠVP ZV (např. pracovní vyučování). Souvislost obsahu výuky s reálnými situacemi byla v některých vyučovacích hodinách méně zřejmá, přínos výuky pro žáky měl různou kvalitu. Prostředky informačních a komunikačních technologií nebyly využity. Drobné didaktické pomůcky si učitelky většinou tvoří samy. Organizování jednotlivých činností odpovídalo obvyklým didaktickým a metodickým postupům výuky ve třídách se spojenými ročníky. Dominantní formou byla frontální výuka střídaná se samostatnou prací žáků. Vzájemná spolupráce mezi žáky byla občas podpořena krátkou skupinovou prací. Průběh vyučovacích hodin byl vyučujícími většinou veden o ohledem na přítomnost žáků více ročníků, komunikativní výuka spojená s vysvětlováním byla v nezbytné míře střídavě doplňována jejich samostatnou prací. V případě spojení více než dvou ročníků nebyla diferenciací výuky příliš zřejmá. Pozitivním zjištěním byl individuální přístup učitelek ke všem žákům, a to i s ohledem k případnému pomalejšímu tempu práce. V případě výuky anglického jazyka zvolené metody výuky nepodporovaly zcela efektivně rozvoj komunikačních dovedností žáků. Výrazným rysem byla pozitivní motivace k práci žáků pochvalou, učitelky vedly žáky k chápání chyby jako součásti procesu získávání znalostí a dovedností. Klima podporující učení bylo rozvíjeno i díky vzájemné sounáležitosti se školou. Zpětná vazba pro žáky včetně zhodnocení jejich pokroku byla na konci vyučovacích hodin zařazována spíše okrajově, v případě např. matematiky se na ní ale podíleli i žáci.

Výchovnému poradenství a prevenci sociálně patologických jevů se věnuje pověřená učitelka bez absolvovaného specializačního studia. Vzhledem k velikosti školy a počtu žáků je spojení prevence a poradenské činnosti adekvátní. Zaměřuje se především na pozorování a případné vyhodnocování výchovných i vzdělávacích situací ve škole, pravidelně informuje pedagogickou radu o svých zjištěních a doporučeních poradenských zařízení. V době konání inspekční činnosti škola neevidovala žádného žáka se SVP, pouze v případě jednoho žáka na doporučení pedagogicko-psychologické poradny učitelky částečně zohledňovaly formy

práce při výuce. Svou činnost výchovná poradkyně plánuje, chování žáků monitoruje při společných aktivitách např. ve škole v přírodě. Kázeňské problémy ve škole a při školních akcích jsou ojedinělé, veškeré postupy a návrhy jsou řešeny bez odkladu se zákonnými zástupci. V rámci prevence zpracovala Minimální preventivní program pro školní rok 2015/2016, hlavním zaměřením je vhodné využití volného času žáků prostřednictvím široké nabídky zájmových aktivit. V průběhu vzdělávání škola vhodnou formou předchází problematickým situacím, v případě potřeby reaguje i na náznaky možných sociálně patologických jevů (intoleranci, vandalismus nebo např. záškoláctví). Jedním z využívaných prvků prevence sociálně patologických jevů při výuce a společných akcích školy je také zařazování hraní modelových situací žáky, kteří tím posilují své sebevědomí a schopnost dobré orientace v rozličných životních situacích.

Průběh vzdělávání umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů. Sledované hodiny byly vedeny v souladu s vědomostními a dovednostními cíli, využití metod a forem odpovídalo z větší části výuce spojených ročníků. V případě výuky tří a více spojených ročníků nebyla vždy zřejmá diferenciací očekávaných výstupů nebo učiva. Pozitivní bylo příznivé pracovní klima tříd podporující vzájemnou sounáležitost se školou. Poradenské činnosti školy jsou plánované a vyhodnocované, preventivní programy jsou zaměřené především na volnočasové aktivity žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

O své činnosti, vzdělávací nabídce i přijímacím řízení škola informuje veřejnost prostřednictvím internetových stránek www.zsvidlatasec.wz.cz a příspěvků do obecního časopisu „Zpravodaj“. Informovanost zákonných zástupců žáků podporuje škola také vydáváním školního časopisu „Školáček“. Při přijímání k základnímu vzdělávání ředitelka školy postupuje podle platných právních předpisů, pro školní rok 2015/2016 byly přijaty k povinné školní docházce tři děti. Do prvního ročníku nastoupily pouze dvě, jednomu z věkových důvodů nedoporučila nástup pedagogicko-psychologická poradna.

Dosaženou úroveň očekávaných výstupů učitelé ověřují běžnými evaluačními nástroji (ústní zkoušení, písemné práce, testy). Během školního roku průběžně hodnotí znalosti a dovednosti žáků, záznamy o těchto hodnoceních zapisují do žákovských knížek. Celkové hodnocení žáků má především motivační charakter. Z 20 žáků celkem 17 prospělo ve školním roce 2014/2015 s vyznamenáním, tři prospěli. Neomluvené absence žáků, kázeňská opatření ani snížený stupeň hodnocení chování nebyly zaznamenány. Škola podpořila snahu o lepší výsledky vzdělávání žáků v anglickém jazyce účastí v projektu jiné základní školy, díky kterému žáci čtvrtého a pátého ročníku mohli absolvovat výuku s rodilým mluvčím. Zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání poskytují škole také výsledky žáků v soutěžích. Ve školním roce 2014/2015 žáci ZŠ uplatnili své znalosti z několika vyučovacích předmětů ve školní soutěži „Riskuj“. Účast žáků v regionálních nebo okresních soutěžích je minimální, v minulém školním roce se chlapci úspěšně prezentovali na turnaji mezi školami v malé kopané.

Škola spolupracuje s řadou partnerů, funkční se jeví vztah se zřizovatelem. Škola se prezentuje na veřejnosti především pořádáním akcí, které připravují žáci se svými vyučujícími (např. Vánoční výstava s koledováním, Dětský karneval, Den matek, Den dětí apod.). Žáci se podíleli ve spolupráci s občanskými sdruženími a neziskovými organizacemi na veřejné sbírce pro pomoc nemocným dětem v ústavech a léčebnách. Účastní se projektu „Čtení pomáhá“. V rámci environmentální výchovy a vzdělávání pořádá škola organizovaný

sběr starého papíru. Občanské a sociální kompetence žáci také získávají v rámci spolupráce s dalšími školami (např. sběr plastových víček pro nemocného chlapce). Další kompetence žáci během školního roku rozvíjí při celé řadě školních aktivit (např. plavecký výcvik, bruslení, pořádání školních besídek) a při návštěvách výchovných koncertů, besed, výstav apod. Spolupráce se zákonnými zástupci je funkční, rodiče žáků se podílí na mnoha školních aktivitách a přispívají škole také finančně (např. nákup pomůcek).

Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výstupům podle vzdělávacích programů. Pozitivní je široká škála aktivit, které slouží k naplňování postojevých hodnot žáků. Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu vzdělávání, účast žáků v soutěžích využívá minimálně. Spolupráce se zákonnými zástupci je funkční.

Závěry

- a) Silné stránky jsou:
 - velké množství společných školních aktivit žáků i učitelů sloužících žákům k získávání kompetencí,
 - individuální přístup vyučujících k žákům ve výuce,
 - otevřená komunikace se všemi účastníky vzdělávání.
- b) Slabé stránky jsou:
 - spojování více ročníků při výuce předmětů s převahou výchovného zaměření,
 - minimální účast žáků v soutěžích.
- c) Na místě neodstranitelné nedostatky jsou:
 - chybějící údaje ve výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2014/2015,
 - neprůkazné vedení údajů o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v třídních knihách ve školním roce 2014/2015.
- d) Návrhy na zlepšení:
 - účinněji sledovat obsahovou stránku školní dokumentace s následnou aktualizací,
 - zvýšit míru zapojení žáků do předmětových soutěží a olympiád.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. c) v obsahu výroční zprávy o činnosti školy a zaslání zprávy o prevenci,
- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. c) ve vedení průkazných údajů o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu a zaslání zprávy o prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy, Vidlatá Seč, okres Svitavy platná a účinná od 19. 10. 2009 (vydaná usnesením zastupitelstva obce č. 08/2009)
2. Poslední rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení (čj. 11 413/2007-21) s účinností od 1. 9. 2007 (obor vzdělání)
3. Výjimka z minimálního počtu žáků čj. 145/15/vs pro školní rok 2015/2016
4. Jmenování ředitelky školy platné a účinné od 1. 7. 2005 včetně potvrzení ve funkci od 1. 8. 2012
5. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a DVPP
6. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2015/2016
7. Plán DVPP pro školní rok 2015/2016
8. Minimální preventivní program školy pro školní rok 2015/2016
9. Výkazy o ředitelství školy a o základní škole podle stavu k 30. 9. 2015
10. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2015
11. Třídní výkazy a katalogové listy žáků pro školní rok 2015/2016
12. Třídní knihy základní školy pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016
13. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 25. 6. 2007, ve znění aktualizované verze platné od 30. 8. 2009 včetně dodatku č. 1 platného od 1. 9. 2012 (standarty pro základní vzdělávání) a dodatku č. 2 platného od 1. 9. 2013 (změny podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)
14. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2007 včetně přílohy č. 1 platné od 1. 9. 2014 (identifikační údaje o školní družině)
15. Školní řád základní školy včetně pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáků platný a účinný od 28. 8. 2007
16. Vnitřní řád školní družiny platný a účinný od 19. 1. 2012
17. Výroční zpráva o činnosti školy pro školní rok 2014/2015
18. Záznamy z jednání pedagogické rady základní školy pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016 (poslední zápis ze dne 26. 8. 2015)
19. Přehledy výchovně vzdělávací práce a zápisní lístky pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016
20. Rozvrhy vyučovacích hodin učitelů a tříd základní školy pro školní rok 2015/2016
21. Dokumentace o přijetí k základnímu vzdělávání včetně odkladů povinné školní docházky pro školní rok 2015/2016
22. Zápis ze zasedání školské rady, poslední ze dne 30. 9. 2015
23. Plán hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

Mgr. Martin Valášek v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích dne 10. 12. 2015

Datum a podpis ředitelky potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Věra Rejšová, ředitelka

Věra Rejšová v. r.

Ve Vidlaté Seči dne 11. 12. 2015